

P R O C E D U R A					
ZASADY DYPLOMOWANIA Z OBOWIĄZKIEM REALIZACJI PRACY DYPLOMOWEJ				Wersja:	2.4
				Data wydania	15.10.21
	Zespół	Stanowisko	Imię i Nazwisko	Data	Podpis
Opracował	WZdsJK	-	-	10.09.2021	
Sprawdził	-	Przewodnicząca WZdsJK	dr hab. inż. Magdalena Stanek, prof. PBS	11.09.2021	
Zatwierdził	-	Dziekan WHiBZ	dr hab. inż. Małgorzata Grabowicz, prof. PBS	15.10.2021	

1. Podstawa prawna

Procedura realizowana jest w oparciu o Ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Regulamin studiów (Załącznik do uchwały nr 1/457 Senatu UTP z dnia 28 kwietnia 2021 roku).

2. Cel procedury dyplomowania

Celem procedury jest zapewnienie prawidłowego procesu dyplomowania na studiach I i II stopnia, na których program studiów przewiduje realizację pracy dyplomowej.

3. Zakres procedury dyplomowania

Procedura obowiązuje na wszystkich kierunkach kształcenia realizowanych na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt Politechniki Bydgoskiej, zgodnie z obowiązującymi planami studiów. Procedura nie obowiązuje studentów I stopnia studiów stacjonarnych na kierunku Inspekcja Weterynaryjna i Zoofizjoterapia, którzy rozpoczęli kształcenie od roku akademickiego 2019/2020, dla których studia kończą się egzaminem inżynierskim, bez realizacji pracy dyplomowej.

4. Zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za realizację procedury

- Nauczyciele akademicki odpowiadają za zgłaszanie propozycji tematów prac dyplomowych do Kierowników komórek organizacyjnych.
- Kierownicy komórek organizacyjnych wydziału odpowiadają za weryfikację tematów prac dyplomowych oraz propozycję Recenzentów wyłanianych zgodnie z wymogami zawartymi w rozdz. 4.2. niniejszej procedury.

- Rady Programowe odpowiadają za zgodność tematów prac dyplomowych z kierunkiem kształcenia oraz za właściwy dobór Promotorów i Recenzentów.
- Rady Programowe pełną nadzór nad odpowiednim poziomem egzaminu dyplomowego oraz są odpowiedzialne za weryfikację pytań egzaminacyjnych.
- Rady Programowe odpowiadają za dokonywanie oceny jakości wybranych prac dyplomowych zrealizowanych w ostatnim roku akademickim po zakończonym cyklu obron.
- Prodzikan ds. kształcenia i spraw studenckich odpowiedzialny jest za nadzór nad realizacją niniejszej procedury.

5. Tryb postępowania procesu dyplomowania

- Przekazanie przez Kierowników komórek organizacyjnych wydziału tematów prac dyplomowych wraz z propozycją Recenzentów do zaopiniowania przez Radę Programową (*Załącznik 1.*).
- Zatwierdzenie proponowanych tematów prac dyplomowych wraz z Recenzentami przez Rady Programowe oraz Prodzikana ds. kształcenia i spraw studenckich i przekazanie informacji o zatwierdzonych tematach do Kierowników komórek organizacyjnych.
- Umieszczenie proponowanych tematów prac dyplomowych na stronie internetowej Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Politechniki Bydgoskiej.
- Wybranie tematu pracy przez studenta, zgłoszenie wyboru Promotorowi oraz przypisanie się do wykazu wybranych tematów prac dyplomowych umieszczonego na platformie MS Teams (*Załącznik 2.*).
- Pobranie przez dziekanat z platformy MS Teams wykazu wybranych tematów prac dyplomowych wraz z przypisanym nazwiskiem Promotora, Recenzenta oraz Dyplomanta.
- Realizacja pracy dyplomowej (warunki i tryb przygotowania prac dyplomowych zawiera §34 Regulaminu Studiów <https://pbs.edu.pl/pl/student/sprawy-studenckie/regulamin-studiow>
- Wprowadzenie gotowej pracy do systemu APD i dokonanie recenzji <https://apd.pbs.edu.pl/documents/welcome/> (warunki zgłaszania prac dyplomowych do systemu APD zawarte są w §35 Regulaminu Studiów).
- Przystąpienie do egzaminu dyplomowego (warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego oraz szczegółowe zasady przebiegu egzaminu dyplomowego zawarte są w §37 i 38 Regulaminu Studiów).
- Kontrola wybranych prac dyplomowych po zakończonym cyklu obron (*rozdz. 6 Procedury Dyplomowania*).

6. Zgłaszanie tematów prac dyplomowych

Tematy prac dyplomowych proponowane są przez nauczycieli akademickich i zgłaszane Kierownikowi komórki organizacyjnej na początku semestru poprzedzającego ostatni semestr studiów. Temat pracy dyplomowej student powinien podjąć przed końcem zajęć dydaktycznych w semestrze poprzedzającym ostatni semestr studiów. Temat pracy dyplomowej musi być zgodny z kierunkiem studiów (pkt.10, §34 Regulaminu Studiów). Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej powinny być brane pod uwagę zainteresowania studenta, możliwości uczelni, a także potrzeby gospodarcze regionu i kraju. W przypadku gdy student otrzymuje stypendium fundowane, zawarł umowę przedwstępną lub jest pracownikiem zakładu pracy, należy uwzględnić również potrzeby danego zakładu (pkt. 11, §34 Regulaminu Studiów).

Na tym etapie procesu dyplomowania wymagane jest zamieszczenie następujących informacji (wg *Załącznika 1.* do niniejszej Procedury Dyplomowania):

- temat pracy w języku polskim i angielskim,
- cel pracy,
- forma pracy (np.: eksperymentalna, ankietowa, projektowa, studium przypadku, przeglądowa),
- krótki zarys metodyczny,
- stopień/tytuł naukowy, imię i nazwisko Promotora,
- komórka organizacyjna Wydziału, w której jest realizowana praca,
- stopień/tytuł naukowy, imię i nazwisko proponowanego Recenzenta.

Po dokonaniu wstępnej weryfikacji tematów prac dyplomowych zaproponowanych przez nauczycieli akademickich, Kierownicy komórek organizacyjnych Wydziału przekładają tematy do dalszego procedowania zgodnie z pkt. 4 niniejszej Procedury Dyplomowania. W przypadku modyfikacji tematu pracy dyplomowej, Promotor przekazuje propozycję zmiany tematu wraz z celem i krótkim zarysem metodycznym do Kierownika komórki organizacyjnej, a następnie do Rady Programowej celem akceptacji.

7. Weryfikacja doboru Promotorów i Recenzentów prac dyplomowych

Weryfikacji doboru Promotora i Recenzenta dokonują Kierownicy komórek organizacyjnych Wydziału, a zatwierdzają to Rady Programowe oraz Prodziekani ds. kształcenia i spraw studenckich. Nauczyciel akademicki może być Promotorem co najwyżej 10 prac dyplomowych na wszystkich kierunkach kształcenia, w jednym roku akademickim, jednakże w trosce o najwyższą jakość prac dyplomowych zaleca się ograniczenie promotorstwa do niezbędnego minimum.

- Promotorem pracy dyplomowej powinna być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora i legitymująca się odpowiednimi kompetencjami.
- Osoby z tytułem zawodowym magistra/lekarza weterynarii mogą kierować pracami dyplomowymi licencjackimi i inżynierskimi w przypadku co najmniej 3-letniego zatrudnienia w uczelni w charakterze nauczyciela akademickiego, względnie posiadania co najmniej 5-letniego doświadczenia w danym zawodzie, za zgodą Prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich (pkt. 9, §34 Regulaminu Studiów).
- Dziekan może wyrazić zgodę na przydzielenie do pracy dyplomowej realizowanej na kierunku Zootechnika, specjalność Fizjoterapia Zwierząt konsultanta merytorycznego, którym powinien być lekarz weterynarii z uprawnieniami fizjoterapeuty.
- Dziekan w uzasadnionych przypadkach może wyrazić zgodę na wykonywanie pracy dyplomowej pod kierunkiem specjalisty z odpowiednimi kompetencjami, który nie jest zatrudniony na Politechnice Bydgoskiej i posiada co najmniej stopień naukowy doktora.
- Recenzentem pracy dyplomowej powinien być profesor tytularny lub pracownik ze stopniem naukowym dr hab. z odpowiednimi kompetencjami.
- Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy co najmniej doktora, wyznaczony przez Prodziekana ds. kształcenia i spraw studenckich (pkt. 13, §34 Regulaminu Studiów).

8. Wymagania stawiane pracom dyplomowym

Praca inżynierska lub magisterska przygotowywana na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt jest dziełem i powinna stanowić opracowanie złożone w formie papierowej i elektronicznej. Praca

dypłomowa może być również zrealizowana na podstawie samodzielnego artykułu opublikowanego w czasopiśmie naukowym zawierającym współczynnik wpływu *Impact Factor* (IF). Dopuszcza się obronę na bazie artykułu wieloautorskiego, w którym dyplomant posiada co najmniej 60% udziału autorskiego.

Dopuszcza się następujące formy prac dyplomowych:

- **prace dyplomowe inżynierskie:**
 - praca eksperymentalna,
 - praca ankietowa,
 - praca projektowa,
 - studium przypadku.
- **prace dyplomowe magisterskie:**
 - praca eksperymentalna,
 - studium przypadku (dopuszcza się tą formę pracy dla dyplomantów kierunku Zootechnika, specjalność Fizjoterapia Zwierząt),
 - praca ankietowa (dopuszcza się tą formę pracy, jednak musi zawierać dogłębną analizę statystyczną),
 - praca przeglądowa (w wyjątkowych przypadkach dopuszcza się tą formę pracy, jednak musi ona stanowić dogłębną analizę piśmiennictwa krajowego i/lub zagranicznego, w szczególności opublikowanego w ostatnich 10 latach i znajdującego się w bazie *Scopus* lub *Web of Science*). Praca ta musi zawierać syntezę zebranych wiadomości, własne przemyślenia, komentarze i wnioski, co będzie świadczyć o wartości naukowej pracy i umiejętnościach analitycznych dyplomanta.

9. Okresowa kontrola prac dyplomowych po zakończonym egzaminie dyplomowym

Okresową ocenę prac dyplomowych przeprowadza się w oparciu o ogólnouczelnianą procedurę (Załącznik 5. do Z.154.2021.2022 z dnia 13 czerwca 2022r.). Wybrane przez Radę Programową prace zostają ocenione przez nauczycieli akademickich biorąc pod uwagę stronę formalną prac, wnikliwość i spójność recenzji oraz prawidłowość wystawionej recenzji wg *Załącznika 3*.

10. Wymogi merytoryczne i edytorskie dla prac dyplomowych

Wymogi merytoryczne i edytorskie stawiane dla prac inżynierskich i magisterskich realizowanych na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt Politechniki Bydgoskiej zawarte są w *Załączniku 4*.

11. Egzamin dyplomowy

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją, której przewodniczy Prodziekan ds. kształcenia i spraw studenckich albo upoważniony przez niego nauczyciel akademicki ze stopniem co najmniej doktora habilitowanego. Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi: Promotor i Recenzent (pkt. 1, §38 Regulaminu Studiów). Na członka komisji egzaminacyjnej Prodziekan ds. kształcenia i spraw studenckich może powołać konsultanta merytorycznego, przedstawiciela Rady Programowej danego kierunku lub przedstawiciela Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, posiadających prawo zadawania pytań podczas egzaminu.

- Egzamin dyplomowy inżynierski składa się z:
 - prezentacji przez studenta najważniejszych treści pracy dyplomowej,
 - dyskusji na temat zrealizowanej pracy dyplomowej,

- odpowiedzi studenta na pytania komisji, z których dwa powinny dotyczyć treści kształcenia związanych z kierunkiem studiów (jedno losowane z puli pytań dostępnych na stronie internetowej, drugie od Promotora); trzecie pytanie od Recenzenta powinno obejmować zakres wiedzy związany z tematem pracy dyplomowej.
- Egzamin dyplomowy magisterski składa się z:
 - prezentacji przez studenta najważniejszych treści pracy dyplomowej,
 - dyskusji na temat zrealizowanej pracy dyplomowej,
 - odpowiedzi studenta na trzy pytania komisji, z których jedno dotyczy treści kształcenia związanych z kierunkiem studiów, a dwa obejmują problematykę związaną z tematyką pracy dyplomowej (Promotor zadaje jedno pytanie dotyczące treści kształcenia, a drugie związane z tematyką pracy. Recenzent zadaje pytanie związane z tematyką realizowanej pracy).

Warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego oraz szczegółowe zasady przebiegu egzaminu dyplomowego zawarte są w §37 i 38 Regulaminu Studiów.

12. Egzamin dyplomowy w trybie zdalnym

W sytuacjach wyjątkowych egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w formie zdalnej uwzględniając wszystkie wytyczne określone w niniejszej procedurze dyplomowania oraz w odpowiednim zarządzeniu Rektora obowiązującym w danej chwili.

Załącznik 1.

Wykaz zgłoszonych tematów prac dyplomowych

Lp.	KIERUNEK:					
	PRACE INŻYNIERSKIE					
	Temat pracy w języku polskim i angielskim	Cel pracy/ forma pracy	Zarys metodyczny	Nazwisko Promotora, stopień/tytuł naukowy	Jednostka realizująca pracę	Proponowani Recenzenci, stopień/tytuł naukowy

Załącznik 2.

Wykaz wybranych tematów prac dyplomowych

Rok akademicki:

Praca inżynierska/magisterska (*podkreśl właściwe*)

Kierunek:

System: stacjonarne/niestacjonarne(*podkreśl właściwe*)

Lp.	Temat pracy	Nazwisko i Imię Promotora	Nazwisko i Imię Recenzenta	Nazwisko i Imię Dyplomanta
1.				
2.				
3.				

Załącznik 3.

Okresowa kontrola prac dyplomowych

Rok akademicki:

Praca inżynierska/magisterska (*podkreśl właściwe*)

Kierunek:

System: stacjonarne/niestacjonarne (*podkreśl właściwe*)

Data obrony:

Lp.	Nazwisko i imię dyplomanta	Temat pracy	Forma pracy*	Nazwisko promotora stopień/tytuł naukowy	Nazwisko recenzenta, stopień/tytuł naukowy	Ocena pracy (promotor/recenzent)
4.						

*- eksperymentalna, ankietowa, projektowa, studium przypadku, przeglądowa

1/ Zgodność tematu pracy z kierunkiem studiów:

2/ Metodykę badań/przyjętych rozwiązań:

3/ Zawartość merytoryczną:

4/ Charakter i poprawność recenzji:

5/ Wykorzystane źródła:

6/ Warsztat pisarski i poprawność językową:

7/ Terminowość złożenia pracy i obrony:

Wnioski i zalecenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zespół oceniający w składzie:

1.
2.
3.
4.
5.

Załącznik 4.

WYMOGI DOTYCZĄCE REDAGOWANIA PRAC DYPLOMOWYCH

Studia I stopnia kończą się napisaniem pracy inżynierskiej, natomiast studia II stopnia – pracy magisterskiej. W obu przypadkach, aby uzyskać dyplom ukończenia studiów należy przystąpić do egzaminu dyplomowego, którego integralną częścią jest napisana praca dyplomowa.

Temat pracy dyplomowej student powinien podjąć przed końcem zajęć dydaktycznych w semestrze poprzedzającym ostatni semestr studiów. Temat pracy dyplomowej musi być zgodny z kierunkiem studiów (pkt. 10, § 34 Regulaminu studiów Politechniki Bydgoskiej).

Praca powinna być napisana w języku polskim, poprawnie stylistycznie oraz zgodnie z zasadami ortografii, gramatyki i interpunkcji. W tekście pracy dyplomowej należy stosować formę bezosobową w czasie przeszłym, np.: wykonano, prowadzono. Nie wolno używać określeń: wykonałam/wykonałem, prowadziłam/prowadziłem itp.

Pracę dyplomową należy napisać z zachowaniem praw autorskich zgodnie z Ustawą z dnia 27 lipca 2005 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, z 2006 r. Nr 46, poz. 328) oraz Ustawą z dnia [4 lutego 1994 r.](#) o Prawie autorskim i prawach pokrewnych ([Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631](#) z późn. zm.). Niezbędne jest zamieszczenie oświadczenia Autora pracy, że została ona wykonana samodzielnie, że nie jest plagiatem, a Autor odpowiada za treści zawarte w pracy.

STRUKTURA I ZAWARTOŚĆ PRACY EKSPERYMENTALNEJ

1. Pracę dyplomową otwiera strona tytułowa, na której powinny znajdować się następujące informacje: nazwa uczelni w pełnym brzmieniu, nazwa wydziału, kierunek studiów, specjalność, logo Politechniki (znak graficzny składający się z sygnetu i logotypu z nazwą Uczelni), imię (imiona) i nazwisko Autora, tytuł pracy w języku polskim, tytuł pracy w języku angielskim, rodzaj pracy dyplomowej (inżynierska, magisterska), nazwisko Promotora i opcjonalnie Konsultanta merytorycznego, ponadto nazwa katedry, nazwa miejscowości i rok opublikowania pracy.
2. Kolejne strony pracy mogą być poświęcone podziękowaniom, informacjom o źródłach finansowania, o współpracy oraz strony zawierające **SPIS TREŚCI**.
3. Dalsza część pracy eksperymetalnej powinna składać się z następujących rozdziałów:
 1. **WSTĘP** kończący się wyraźnie wyodrębnionym **celem pracy**
 2. **PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA**
 3. **MATERIAŁ I METODY**
 4. **WYNIKI/WYNIKI I ICH OMÓWIENIE** lub **WYNIKI I DYSKUSJA**
 5. **DYSKUSJA** (jako oddzielny rozdział lub połączony z **WYNIKAMI**)
 6. **WNIOSKI/PODSUMOWANIE**
 7. **SPIS PIŚMIENNICTWA**
 8. **STRESZCZENIE/SUMMARY**
 9. **ANEKS** (opcjonalnie)

1. WSTĘP

Wstęp powinien być wprowadzeniem w tematykę zagadnienia będącego przedmiotem pracy dyplomowej. We wstępie należy uzasadnić podjęcie danego tematu badań. Rozdział ten powinien zawierać wyraźnie wyodrębniony cel pracy.

2. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA

Przeгляд piśmiennictwa powinien zostać opracowany na podstawie rzetelnego przeglądu literatury krajowej i zagranicznej, z wykorzystaniem czasopism naukowych, aktów prawnych, norm, podręczników akademickich, doniesień konferencyjnych, itp.

3. MATERIAŁ I METODY

Rozdział ten powinien zawierać informacje dotyczące materiału badań, organizacji doświadczenia i zastosowanych metod badawczych oraz analiz statystycznych.

4. WYNIKI/WYNIKI I ICH OMÓWIENIE

Szczegółowe omówienie wyników zestawionych w formie tabel, rycin, schematów, fotografii, które powinno umieścić się w odpowiednich miejscach w tekście korespondującym z ich opisem. Wyniki powinny być poddane analizie statystycznej z użyciem odpowiednich testów. Wszystkie ryciny, tabele, wykresy, schematy, itp., powinny być podpisane i ponumerowane w celu umożliwienia odwoływania się do nich w tekście. Zgodnie z zasadami polskiej pisowni tytuły tabel, rysunków i wykresów, itp. nie kończą się kropką.

5. DYSKUSJA

Analiza wyników na podstawie przeprowadzonych badań w odniesieniu do aktualnej wiedzy naukowej z danego zakresu z wykorzystaniem piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, zamieszczonego w rozdziale **SPIS PIŚMIENICTWA**. Dopuszczalne jest stworzenie rozdziału **WYNIKI I DYSKUSJA** zawierającego omówienie wyników oraz ich analizę w oparciu o dostępną literaturę.

6. WNIOSKI/PODSUMOWANIE

Krótkie, logiczne zdania wynikające z analizy uzyskanych wyników badań, analiz i oznaczeń w odniesieniu do założonego celu pracy.

7. SPIS PIŚMIENICTWA

Wykaz wykorzystanego w pracy piśmiennictwa – publikacji naukowych, publikacji popularno-naukowych, doniesień konferencyjnych, pozycji książkowych, aktów prawnych, norm, dyrektyw oraz innych źródeł, w tym rzetelnych stron internetowych.

8. STRESZCZENIE/SUMMARY

Streszczenia powinny być jednostronicową syntezą pracy dyplomowej i stanowią kompleksowy opis pracy zawierający jej cel, hipotezy badawcze, materiał i metody, wyniki, wnioski. Streszczenia powinny zawierać od 3 do 5 słów kluczowych. Streszczenie w języku angielskim musi być dokładnym tłumaczeniem streszczenia w języku polskim.

9. ANEKS

Rozdział ten może zawierać załączone do pracy niezbędne schematy technologiczne, zdjęcia, spisy tabel, wykresy, rysunki, itd., lub wyniki analiz uzyskane dla pojedynczych prób lub pojedynczych obserwacji.

STRUKTURA PRACY ANKIETOWEJ

Strona tytułowa

Podziękowania, informacje o źródłach finansowania oraz współpracy, itp.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP kończący się wyraźnie wyodrębnionym celem pracy
2. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA
3. OPIS PROCESU ANKIETYZACJI
(wzór ankiet, sposób przeprowadzania ankiet, itp.)
4. WYNIKI (wyniki własne zebrane przez autora, zawierające elementy analizy statystycznej)/Dyskusja
5. WNIOSKI/PODSUMOWANIE
(krótkie, logiczne zdania wynikające z analizy przeprowadzonej ankietyzacji w odniesieniu do założonego celu pracy)
6. SPIS PIŚMIENICTWA
7. STRESZCZENIE/SUMMARY
8. ANEKS

STRUKTURA PRACY PROJEKTOWEJ

Strona tytułowa

Podziękowania, informacje o źródłach finansowania oraz współpracy, itp.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP kończący się wyraźnie wyodrębnionym celem pracy
2. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA (opis występujących dotychczas rozwiązań)
3. OPIS PROJEKTU
(założenia projektowe, dokumentacja projektu, itp.)
4. WYNIKI (wyniki własne zebrane przez autora)/DYSKUSJA
5. WNIOSKI/PODSUMOWANIE
(krótkie, logiczne zdania wynikające z analizy przeprowadzonego projektu w odniesieniu do założonego celu pracy).
6. SPIS PIŚMIENICTWA
7. STRESZCZENIE/SUMMARY
8. ANEKS

STRUKTURA PRACY TYPU STUDIUM PRZYPADKU

Strona tytułowa

Podziękowania, informacje o źródłach finansowania oraz współpracy, itp.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP kończący się wyraźnie wyodrębnionym celem pracy
2. PRZEGLĄD PIŚMIENICTWA
3. MATERIAŁ I METODY
4. WYNIKI (wyniki własne, zebrane przez autora)/DYSKUSJA
5. WNIOSKI/PODSUMOWANIE
(krótkie, logiczne zdania wynikające z analizy/studium przypadku w odniesieniu do założonego celu pracy)
6. SPIS PIŚMIENICTWA
7. STRESZCZENIE/SUMMARY
8. ANEKS

STRUKTURA PRACY PRZEGLĄDOWEJ

Strona tytułowa

Podziękowania, informacje o źródłach finansowania oraz współpracy, itp.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP kończący się wyraźnie wyodrębnionym celem pracy
2. PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA
(rozdział powinien zawierać dogłębną analizę aktualnego stanu wiedzy na temat będący przedmiotem realizowanej pracy oraz posiadać wyraźne elementy syntezy tematu)
3. WNIOSKI/PODSUMOWANIE
4. SPIS PIŚMIENNICTWA
5. STRESZCZENIE/SUMMARY
6. ANEKS

WYMOGI EDYTORSKIE PRAC DYPLOMOWYCH

Praca dyplomowa jest archiwizowana w systemie APD (Archiwum Prac Dyplomowych), wobec czego wymagane jest odpowiednie jej sformatowanie.

1. Format strony – A4.
2. Tekst pracy, oprócz strony tytułowej, tytułów rozdziałów i podrozdziałów powinien być napisany z wyrównaniem między marginesami (wyjustowaniem), czcionką Times New Roman (TNR), wielkość 12 pkt., z interlinią 1,5.
3. Wymogi dotyczące konstrukcji rozdziałów:

1. Tytuł rozdziału

(Nowa strona, TNR, 16 pkt., bold, odstęp 12 pkt.)

Tekst – wyrównywanie do prawej i lewej strony (tekst wyjustowany)

(TNR, 12 pkt., wcięcie: z lewej 0 cm, z prawej 0 cm, pierwszy wiersz 0,75 cm; interlinia 1,5 wiersza)

1.1. Tytuł podrozdziału

(TNR, 14 pkt., bold, odstęp przed – 12 pkt., odstęp po – 10 pkt.)

Tekst jw.

1.1.1. Tytuł podpunktu

(TNR, 12 pkt., bold, odstęp przed – 10 pkt., odstęp po – 8 pkt.)

Tekst jw.

4. Każdy rozdział musi zaczynać się od nowej strony.
5. Początek akapitu z wcięciem 0,75 cm, bez odstępu przed akapitem, ale po tytule rozdziału/podrozdziału należy zostawić jedną linię pustą.
6. Ze względu na dwustronny wydruk tekstu należy zastosować marginesy lustrzane (szerszy margines od strony grzbietu pracy); margines górny – 2,5 cm, margines dolny – 2,5 cm, margines lewy – 3,5 cm, margines prawy – 1,5 cm).

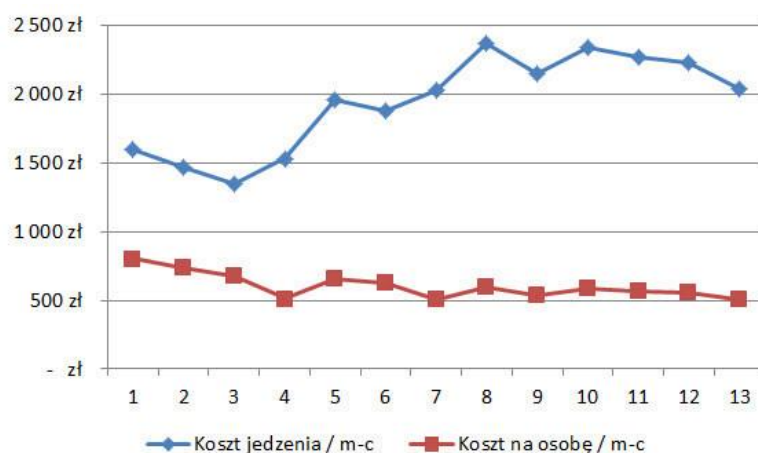
7. Numeracja stron – w stopce, wyśrodkowana, czcionka TNR 10 pkt., wysokość stopki 1,25 cm. **UWAGA – STRONA TYTUŁOWA**, strony z podziękowaniami oraz strony zawierające **SPIS TREŚCI** nie są numerowane. Strona z rozdziałem **WSTĘP** musi być opatrzona numerem, kolejnym i wynikającym z liczby stron poprzedzających ten rozdział. **UWAGA** – numeracja stron może wymagać zastosowania podzielenia tekstu na sekcje, na co należy zwrócić szczególną uwagę.
8. Orientacja stron powinna być pionowa. Orientacja pozioma dopuszczalna jest w przypadku dużych tabel, wykresów lub fotografii.
9. **SPIS TREŚCI** – tę część pracy należy sporządzić wykorzystując możliwości edytorów tekstu do sporządzania automatycznych spisów treści. Nie jest polecany sposób tworzenia spisu treści „ręcznie” poprzez wpisywanie tytułów rozdziałów (podrozdziałów) i numerów stron, np. do tabeli lub z wykorzystaniem tabulatora.
10. Nie należy stosować odnośników w stopce strony. Uwagi, komentarze i wtrącenia należy zawrzeć w głównym tekście.
11. Przykład zamieszczenia tabeli (należy podać autora tabel, rycin czy fotografii, jeśli nie są własnego autorstwa:

Tabela 1. Tytuł tabeli bez kropki na końcu, wyrównany do lewej [Nowak, 2007]
(TNR, 12 pkt., interlinia 1 wiersz,)

Lp.	Tekst w tabeli (TNR, 12 pkt.)							
1								
2								
...								

Legenda (TNR, 10 pkt.)

12. Przykład zamieszczenia wykresu, ryciny lub fotografii (wyśrodkowany):

Wykres 1./Ryc. 1./Fot. 1. Treść podpisu pod wykresem/ryciną/fotografią wyśrodkowana [Nowak i Kowalski, 2012]
(TNR, 12 pkt., interlinia 1 wiersz)

13. Numeracja tabel, wykresów, rycin i fotografii powinna być jednolita w całym tekście pracy – Tabela 1., Tabela 2. itd., Wykres 1., Wykres 2. itd., Ryc. 1., Ryc. 2. itd. lub Fot. 1., Fot. 2. itd. W tekście pracy należy zawrzeć odwołanie do wszystkich tabel, wykresów, rycin i fotografii:

jeśli opisywana jest tabela (tab.1), wykres (wykres 1), rycina (ryc. 1) lub fotografia (fot. 1); lub – Na rycinie 1. przedstawiono..... W tabeli 1. zestawiono Wykres 1. prezentuje..... jeśli wyrażenia te stanowią integralną część zdania.

14. Spis tabel, wykresów i rycin można umieścić w **ANEKSIE** wg poniższego wzoru (należy podać numer strony, na której tabela, wykres, rycina, lub fotografia jest umieszczona).

Spis tabel

Tabela 1.	Tytuł tabeli	Str.
Tabela 2.	Tytuł tabeli	Str.
...		

Spis wykresów

Wykres 1.	Podpis wykresu	Str.
Wykres 2.	Podpis wykresu	Str.
...		

Spis rycin

Rycina 1.	Podpis rysunku	Str.
Rycina 2.	Podpis rysunku	Str.
...		

Spis fotografii

Fotografia 1.	Podpis rysunku	Str.
Fotografia 2.	Podpis rysunku	Str.
...		

15. Poszczególne linie nie powinny kończyć się pojedynczymi literami, tj.: „i”, „a”, pozostawionymi w ostatnim miejscu w wersie.

16. Praca musi zawierać cytowania w tekście wszystkich pozycji zawartych w rozdziale **SPIS PIŚMIENICTWA**. Obowiązuje sposób cytowania wg systemu harwardzkiego [Nazwisko, Rok], w przypadku dwóch autorów [Nazwisko i Nazwisko, Rok]. W przypadku większej liczby autorów niż 2 [Nazwisko i in., Rok]. Cytując jednocześnie kilka pozycji różnych autorów należy uszeregować je alfabetycznie, np.: [Barczak i in., 2018; Bogucka i in., 2010; Podkówka i in., 2012]. Cytując jednocześnie kilka pozycji jednego autora należy je uszeregować od najstarszej do najnowszej, np.: [Nowak, 1978; Nowak i in., 1990; Nowak i Kowalska, 2001]. Cytując jednocześnie kilka pozycji jednego autora lub tych samych autorów, opublikowanych w tym samym roku, należy oznaczyć te pozycje kolejnymi małymi literami: a, b, c, np.: [Kowalski, 2015a; Kowalski, 2015b], itp.

Jeżeli cytowania są częścią zdania należy zapisać to następująco: Nazwisko [Rok], np. Jak podaje Kowalski [2019] zawartość.... Według Jankowskiego i Kowalskiego [2018] stężenie.....

Rozporządzenia, normy i raporty cytujemy w tekście następująco:

[Raport WIOŚ, 2018] lub w Raporcie WIOŚ [2018]; [Rozporządzenie Rady (WE), 2009] lub w Rozporządzeniu Rady (WE) [2009], [Norma, PN-EN 13805/2003] lub w normie [PN-EN 13805/2003]; [Rozporządzenie MRiRW, Dz. U., 2001] w Rozporządzeniu MRiRW [Dz. U., 2001].

W tekście cytujemy pełne adresy stron internetowych:
[https://pl.wikipedia.org/wiki/Jezioro_Lusowskie].

Nie należy umieszczać odwołań do cytowanego piśmiennictwa w stopce strony.

17. Rozdział **SPIS PIŚMIENNICTWA** – powinien zawierać **wykaz wszystkich materiałów źródłowych** zacytowanych w pracy (**zestawionych w jednym ciągu**), czyli wszystkich artykułów naukowych, artykułów popularno-naukowych, materiałów konferencyjnych, pozycji książkowych, rozporządzeń, norm i raportów. Lista powinna być posortowana alfabetycznie. Pozycje w spisie piśmiennictwa powinny być ponumerowane kolejnymi liczbami arabskimi.

Wykaz adresów stron internetowych należy zamieścić **oddzielnie** (po ostatniej pozycji **SPISU PIŚMIENNICTWA**, bez konieczności ich numerowania).

SPIS PIŚMIENNICTWA należy przygotować zgodnie z poniższymi przykładami, opisanymi szczegółowo dla artykułów naukowych, artykułów popularno-naukowych, materiałów konferencyjnych, książek lub rozdziałów w książce, rozporządzeń, norm, raportów.

Artykuły naukowe, popularno-naukowe

Nazwisko Inicjał(y) Imienia., Nazwisko Inicjał(y) Imienia. (Rok) Tytuł publikacji. Nazwa czasopisma, Nr czasopisma (Nr zeszytu), strona-strona. DOI:

przykład:

Andrews S.R., Sahu N.P., Pal A.K., Kumar S. (2009) Haematological modulation and growth of *Labeo rohita* fingerlings: effect of dietary mannan oligosaccharide, yeast extract, protein hydrolysate and chlorella. *Aquaculture Research*, 41(1), 61-69. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1365-2109.2009.02304.x>

Jeżeli cytowane są dwie różne pozycje tego samego autora lub tych samych autorów opublikowane w tym samym roku, po dacie publikacji należy rok publikacji opatrzyć kolejnymi literami a, b, np.:

Andrews S.R., Sahu N.P., Pal A.K., Kumar S. (2009a) Haematological modulation.....

Andrews S.R., Sahu N.P., Pal A.K., Kumar S. (2009b) Effect of different

W przypadku artykułu popularno-naukowego zaczerpniętego ze strony internetowej, zawierającego nazwiska autorów, ale nieposiadającego numerów stron, numeru rocznika, zeszytu, itp. należy podać nazwiska autorów, rok i tytuł publikacji oraz adres strony internetowej, na której artykuł jest dostępny

Gaworski M., Boćkowski M. (2015) Produkcja kiszzonek z kukurydzy w silosach i przyzmach. *Hodowca drobiu*.

[<http://www.portalhodowcy.pl/hodowca-bydla-archiwum/116-hodowca-bydla-9-2015/1892-produkcja-kiszzonek-z-kukurydzy-w-silosach-i-pryzmach>]

*W przypadku artykułu popularno-naukowego zaczerpniętego ze strony internetowej i nieposiadającego nazwisk autorów, numerów stron, numeru rocznika, zeszytu, itp. podajemy adres strony internetowej w **Wykazie adresów stron internetowych***

Materiały konferencyjne

Stanek M., Roślewska A., Janicki B. (2010) Comparison of total cholesterol content and fat in meat of chosen fish species from central Poland. IVrd International Scientific Conference – “Meat in technology and human nutrition, condition determining production of meat and processed meats in view of cultural heritage and expectations of contemporary consumers”, Poznań – Rosnówko, Poland, 23-24 czerwca 2010, 84-85.

Pozycje książkowe

pozycje książkowe jedno lub wieloautorskie

Nikonorow M., Urbanek-Karłowska B. (1987) Toksykologia żywności. Wyd. II, Wyd. PZWL, Warszawa.

pozycje książkowe wieloautorskie opracowane pod redakcją jednego autora

Jamroz D. (red) (2015) Żywnienie zwierząt i paszoznawstwo. Wyd. II, Wyd. PWN, Warszawa.

Rozdziały w książkach

Wójciak K.M., Dolatowski Z.J. (2010) Wpływ warunków dojrzewania na jakość fizykochemiczną fermentowanych kielbas surowych z dodatkiem probiotyku. W: Probiotyki w żywności. Red. Kołożyn-Krajewska D. i Dolatowski Z.J., Wyd. Nauk. PTTŻ, Kraków, ss. 81-102.

Rozporządzenia, normy, raporty

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie (Dz. U. poz.842).

PN-EN 13805/2003 – Artykuły żywnościowe. Oznaczanie pierwiastków śladowych. Mineralizacja ciśnieniowa.

Raport WIOŚ (2018) Raport o stanie środowiska w województwa kujawsko-pomorskiego w 2017 roku.

Wykaz adresów stron internetowych

https://pl.wikipedia.org/wiki/Jezioro_Lusowskie [Data dostępu: 24.04.2019].

<http://www.portalhodowcy.pl/hodowca-bydla-archiwum/213-hodowca-bydla-9-2016/2071-produkcja-kiszonki-z-kukurydzy-krok-po-kroku> [Data dostępu: 15.05.2019].

Należy unikać cytowania z internetu piśmiennictwa niewiadomego pochodzenia. Jeżeli jednak takie cytowania znajdują się w tekście pracy, oprócz adresu internetowego należy bezwzględnie podać datę kiedy autorka korzystała/autor korzystał z tego źródła.